

Riktlinjer för skolskjuts

Beslutsdatum	2020-08-26 BUN 2020-08-27 GVN	Dokumenttyp	Riktlinjer
Beslutad av	Barn- och utbildningsnämnden/ gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Dokumentägare	Förvaltningschef
Diarienummer	2020/BUN 0079 och 2019/GVN 0048	Giltighetstid	Tillsvidare

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Rätten till skolskjuts	4
2.1	Huvudregel	4
2.2	Tilläggsregel	5
2.3	Individuell prövning	6
2.4	Fristående skolor och andra kommuners skolor.....	6
2.5	Fritidshem och fritidsklubb.....	6
2.6	Undantag avseende resor till fritidshem och fritidsklubb – omfattande behov av särskilt stöd.....	6
3	Övriga resor	7
3.1	Lov och studiedagar	7
3.1	Olycksfall.....	7
3.2	Sjukresor.....	7
4	Skolskjutsens genomförande	7
4.1	Allmänt.....	7
4.2	Avståndsregler för skolskjuts	8
4.3	Trafikförhållanden	8
4.4	Funktionsnedsättning och elever i behov av särskilt stöd	9
4.5	Annan särskild omständighet.....	9
4.6	Korttidsboende och färdtjänst.....	9
4.7	Växelsvis boende	9
5	Transportmedel för skolskjuts.....	10
5.1	Färdbevis för linjetrafik.....	10
5.1.1	Borttappat färdbevis för linjetrafik.....	10
5.2	Samåkning.....	10
5.2.1	Skoltaxi.....	10
5.3	Självskjuts	11
6	Ansvarsfördelning mellan olika aktörer	11

7	Avsteg från riktlinjerna	11
8	Force majeure.....	11
9	Ansökan	11
10	Överklagande.....	12
11	Synpunkter och klagomål	12

Senast reviderad av dokumentägaren	
Reviderad med anledning av	

1 Inledning

Reglerna om vem som ska beviljas skolskjuts finns i skollagen (2010:800). Regler kring skolskjutsens utförande finns i förordning (1970:340) om skolskjutsning samt i tidigare Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (1988:17).

Riktlinjerna är så kallade tillämpningsföreskrifter till ovan angivna författningsbestämmelser om skolskjuts. I händelse av att riktlinjerna i något avseende skulle strida mot författningsbestämmelserna eller mot fastställd tolkning av skolskjutsbestämmelserna ska riktlinjerna inte tillämpas i dessa delar.

2 Rätten till skolskjuts

En elev kan endast beviljas skolskjuts om kraven enligt huvudregeln eller i tillägsregeln är uppfyllda.

2.1 Huvudregel

Gäller för:

- **kommunal grundskola, grundsärskola eller gymnasiesärskola i Tyresö kommun.**

En elev som uppfyller kraven i huvudregeln i skollagen har rätt till skolskjuts.¹

Kraven ser ut enligt följande.

1. Eleven är folkbokförd i Tyresö kommun.
2. Eleven går i en grundskola, grundsärskola eller gymnasiesärskola i Tyresö kommun.*
3. Eleven behöver skolskjuts med hänsyn till ett eller flera av följande skäl:
 - *Färdvägens längd*
 - *Trafikförhållanden*
 - *Funktionsnedsättning*
 - *Annan särskild omständighet*

**Om eleven gör ett aktivt skolval och väljer en annan skola än den skola som Tyresö kommun annars skulle ha placerat eleven i, förlorar eleven rätten till skolskjuts enligt huvudregeln. I sådant fall gäller tillägsregeln i punkt 2.2 nedan.*

För att beviljas skolskjuts krävs att punkt 1, 2 och minst ett av skälen i punkt 3 är uppfyllda.

¹ Skollagen 9 kap. 15 b § första stycket, 10 kap. 32 § första stycket och, 11 kap. 31 § första stycket 18 kap. 30 §.

Om en elev på gymnasiesärskolan, med hänsyn till personliga förhållanden, går i en annan gymnasiesärskola än i Tyresö kommun och måste övernatta i skolkommunen, har eleven rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och skolan enligt samma princip som ovan. I sådant fall är det skolkommunen som anordnar skolskjutsen och hemkommunen som står för kostnaderna.

2.2 Tillägsregel

Gäller för:

- **fristående grundskola, Grundsärskola och gymnasiesärskola belägen i Tyresö kommun, gymnasiesärskola utanför kommunens gränser**
- **resursskola utanför Tyresö kommun samt**
- **annan kommuns grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola.**

En elev som inte uppfyller kraven i huvudregeln ovan har *inte rätt* till skolskjuts enligt skollagen, men kan beviljas skolskjuts till den *valda* skolan om det kan ske utan att transporten medför organisatoriska svårigheter och/eller en merkostnad för kommunen, jämfört med kostnaden för elevens skolgång i den skola där kommunen annars skulle ha placerat eleven.²

I Tyresö kommun tillämpas tillägsregeln enligt följande.

1. Eleven är folkbokförd i Tyresö kommun.
2. Eleven går i en fristående grundskola, grundsärskola eller gymnasiesärskola i Tyresö kommun.
3. Eleven går i förskoleklass i en kommunal eller fristående grundskola eller grundsärskola, inom kommunens gränser.
4. Eleven går i en fristående grundskola eller grundsärskola med inriktning för elever med ett omfattande stödbehov³, så kallad resursskola, utanför kommunens gränser.
5. Eleven går i en fristående gymnasiesärskola utanför kommunens gränser.
6. Eleven går i en annan kommuns grundskola, grundsärskola eller gymnasiesärskola.
7. Eleven behöver skolskjuts med hänsyn till ett eller flera av följande skäl:
 - *Färdvägens längd*
 - *Trafikförhållanden*
 - *Funktionsnedsättning*
 - *Annan särskild omständighet*

² Skollagen 9 kap. 15 b § andra stycket och 15 c § första och andra stycket, 10 kap. 32 § andra stycket och 40 §, 11 kap. 31 § andra stycket och 39 §.

³ Skollagen 9 kap. 17 §, 10 kap. 35 §, 11 kap. 34 §

För att beviljas skolskjuts krävs att punkt 1, någon av punkterna 2, 3, 4, 5, 6 samt minst ett av skälen i punkt 7 är uppfyllda.

2.3 Individuell prövning

Kommunen prövar förutsättningarna för skolskjuts individuellt i varje enskilt fall med utgångspunkt i de författningsbestämmelser som reglerar rätten till skolskjuts, men får fritt organisera skolskjutsen som kommunen finner det lämpligt utifrån exempelvis trafikförhållanden eller andra omständigheter i det enskilda fallet.

2.4 Fristående skolor och andra kommuners skolor

För en elev som valt en fristående grundskola eller grundsärskola inom kommunens gränser, eller fristående gymnasiesärskola utanför kommunens gränser eller en skola med offentlig huvudman utanför kommunens gränser, bedöms rätten till skolskjuts utifrån tillägsregeln i punkt 2.2 ovan. Det gäller även för en elev som valt att gå i en resursskola utanför kommunens gränser, det vill säga en fristående skola som har begränsat sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd.⁴

2.5 Fritidshem och fritidsklubb

Grundregeln är att Tyresö kommun inte beviljar skolskjuts för resor till och från fritidshem. En fritidshemsplacering är en frivillig icke skolpliktig verksamhet vid vilken det är vårdnadshavarens ansvar att lämna och hämta eleven på fritidshemmet.

Skolskjuts kan beviljas endast i de fall där eleven åker direkt till och från skolan och där eleven uppfyller de grundläggande kraven för skolskjuts.

För de elever som åker direkt till eller från skolan med linjetrafik och endast nyttjar sin fritidshemsplacering delvis, det vill säga antingen bara före eller efter skolan, fördelas kostnaden för färdbevis lika mellan vårdnadshavare och Tyresö kommun.

2.6 Undantag avseende resor till fritidshem och fritidsklubb – omfattande behov av särskilt stöd

Resor med skoltaxi mellan folkbokföringsadressen och fritidshemmet/fritidsklubsverksamheten innan och efter skoltid kan beviljas för elever i Tyresö kommuns grundsärskola i årskurs F-6 och lärstudio.

⁴ Skollagen 10 kap. 35 § första stycket, 11 kap. 34 § första stycket.

3 Övriga resor

3.1 Lov och studiedagar

Skolskjuts beviljas inte för resor under skollov och studiedagar.

För elever med mycket omfattande behov av särskilt stöd kan taxi på lov beviljas, förfrågan görs via skolskjuts@tyreso.se och bedöms individuellt i varje enskilt fall. Förutsättningen är att man är beviljad skolskjuts och att det avser resa på lov under pågående läsår, inte på sommarlovet.

En ansökan om skolskjuts till lovskola prövas utifrån rätten till skolskjuts enligt punkt 2 ovan. Beställning ska göra skriftligen två veckor före lov till skolskjuts@tyreso.se, saknar eleven beslut om skolskjuts behöver ansökan skickas in via e tjänsten för skolskjuts.

3.1 Olycksfall

Tillfälliga behov av resor exempelvis vid olycksfall, skador eller operationer, medges inte. Vid olycksfall kontakta i första hand det egna försäkringsbolaget då, i andra hand kommunens försäkringsbolag. Information om tillvägagångssätt finns på www.tyreso.se.

3.2 Sjukresor

Skolskjuts beviljas inte för behandlingsresor till exempel läkarbesök, tandläkarbesök, sjukgymnastik eller habiliteringsbesök. Inte heller till och från frivilliga fritidsaktiviteter.

4 Skolskjutsens genomförande

4.1 Allmänt

Bedömningen av om en elev är berättigad till skolskjuts grundar sig på ett avstånd. Avståndet beräknas alltid mellan elevens folkbokföringsadress till den närmast belägna skolan eller till den plats där eleven blir placerad om den närmsta kommunala skolan inte kan erbjuda plats. Att en elev är berättigad till skolskjuts innebär dock inte att skjuts måste anordnas från elevens folkbokföringsadress till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjuts måste anpassas till varje elevs skoltider. Eleven kan till exempel hänvisas till en särskild uppsamlingsplats eller annan plats, i regel inom kommunen.

Skolskjuts sker genom:

- allmän linjetrafik (utförs av Stockholms lokaltrafik, SL),
- Om linjetrafik inte finns tillgänglig, eller av något skäl inte kan användas, så ordnar kommunen särskild upphandlad skolskjuts (skolbuss eller skoltaxi) eller
- ekonomisk ersättning (vårdnadshavaren skjutsar själv eleven, så kallad självskjuts).

Skolskjuts genomförs:

- i första hand genom att eleven får ett färdbevis för resor med allmän linjetrafik (SL-kort), till exempel läsårs- eller terminsbiljett,
- i särskilda fall genom samåkning i skolbuss eller i skoltaxi, specialfordon eller genom självskjuts (ekonomisk ersättning) eller
- ensamåkning beviljas undantagsvis utifrån elevens behov av omfattande stöd.

För mer information om transportmedel, se punkt 5 nedan.

4.2 Avståndsregler för skolskjuts

För att erhålla skolskjuts ska gångavståndet mellan folkbokföringsadressen eller kommunens uppsamlingsplats och skolan, alternativt närmsta busshållplats eller skolskjutshållplats, vara minst:

- 2 km för elev i årskurs F-3
- 3 km för elev i årskurs 4-6
- 4 km för elev i årskurs 7-9

4.3 Trafikförhållanden

Skolskjuts kan beviljas på grund av de trafikförhållanden som råder på färdvägen om dessa förhållanden gör att elevens säkerhet är i fara. Bedömningen ska göras utifrån elevens trafikmognad i förhållande till trafikförhållandena.

Elever i förskoleklass och de yngre skolåren förutsätts ha tillsyn så att det vid behov finns en vuxen som kan följa och möta eleven vid skolan eller hållplatsen/uppsamlingsplatsen.

På sträckan där det med säkerhet, efter en samlad bedömning, kan antas att trafikförhållandena kommer att försämrats vintertid på ett sådant sätt att elevens säkerhet kommer att vara i fara kan skolskjuts beviljas på förhand. Sådan skolskjuts benämns ”vinterskjuts” och omfattar perioden från och med den 1 november till och med den 31 mars.

4.4 Funktionsnedsättning och elever i behov av särskilt stöd

För elever med betydande funktionsnedsättning eller andra omfattande svårigheter, kan transport med specialbuss eller taxi anordnas. Detta ska ses som ett komplement till linjetrafiken och grundförutsättningen är alltid att resorna samordnas med andra elever.

Vid ansökan utifrån funktionsnedsättning ska ett intyg bifogas av vilket framgår elevens svårigheter att resa med linjetrafik.

Bedömningen av rätten till skolskjuts kan komma att förändras i takt med att eleven blir äldre, varför det bedöms vara rimligt med ny prövning och ett nytt intyg inför varje nytt läsår.

4.5 Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan beviljas på grund av annan särskild omständighet. Det kan göras oavsett avståndet mellan hemmet och skolan och färdvägens trafiksäkerhet. För att skolskjuts ska beviljas på grund av annan särskild omständighet krävs att den särskilda omständigheten försvårar elevens möjlighet att själv ta sig till skolan.

Vid ansökningstillfället är det vårdnadshavarens ansvar att styrka behovet av skolskjuts med lämpliga intyg och underlag.

Det finns inte någon särskild omständighet som på förhand ger rätt till skolskjuts. Av den anledningen görs det en samlad bedömning i varje enskilt fall. I bedömningen lägger kommunen stor vikt vid det intyg som ska bifogas ansökan om skolskjuts.

4.6 Korttidsboende och färdtjänst

För elever som periodvis bor i korttidshem (insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, sfs) jämföras detta boende med hemmet om korttidshemmet är beläget i Tyresö kommun. Skolskjuts beviljas om de grundläggande kraven för skolskjuts är uppfyllda och resan sker i direkt anslutning till eller från skolan och korttidshemmet.

4.7 Växelsvis boende

Elever med växelsvis boende inom kommunen, enligt fast överenskommelse mellan vårdnadshavarna, har rätt till skolskjuts om avståndet mellan någon av hemadresserna och skolan överstiger de avstånd som anges i punkt 4.2.

Förutsättningar för växelvis boende är att båda hemadresserna är belägna inom Tyresö kommun.

Elever med växelvis boende där ena hemadressen ligger i en annan kommun har inte rätt till skolskjuts över kommungränsen.

Vid växelvis boende där endast ena hemadressen uppfyller kravet för att beviljas skolskjuts med linjetrafik delas kostnaden för färdbevis lika mellan vårdnadshavare och Tyresö kommun.

Intyg ska uppvisas om det finns ett regelbundet växelvis boende (till exempelvis 50/50). Detta får inte handla om tillfälliga resor till den andra föräldern.

5 Transportmedel för skolskjuts

5.1 Färdbevis för linjetrafik

5.1.1 Borttappat färdbevis för linjetrafik

Vårdnadshavare eller elev ska registrera elevens färdbevis på ”Mitt SL” på www.sl.se, för att omfattas av SL:s förlustgaranti. Tyresö kommun ersätter inte förlorade färdbevis för linjetrafik.

Om avståndet till närmsta busshållplats överstiger angivna avståndsregler för skolskjuts erbjuds skolskjuts till närmsta busshållplats för vidare resa med linjetrafik.

5.2 Samåkning

Skolskjutsen sker genom samåkning i en så kallad slinga där flera elever samåker mellan skola och hem. Samåkningen innebär att restiden kan bli längre och det kan innebära väntetider i samband med skoldagens början och slut. Skolan har ansvar för eleven om det uppstår väntetid. Det är utföraren som planerar resorna efter en grundbeställning från Tyresö kommun.

5.2.1 Skoltaxi

I Tyresö kommun ska i första hand linjetrafik användas som färdmedel för elever som har rätt till skolskjuts. För elever med ett betydande funktionshinder eller andra omfattande svårigheter, kan transport med specialbuss eller taxi anordnas. Detta ska ses som ett komplement till linjetrafiken och grundförutsättningen är alltid att resorna samordnas med andra elever.

Om avståndet till närmsta busshållplats överstiger angivna avstånd erbjuds skolskjuts till busshållplats för vidare resa med linjetrafik.

I det fall beställd skolskjuts med taxi inte nyttjas ska den avbokas. Sker inte avbokning, vid upprepade tillfällen, kan vårdnadshavaren debiteras kommunens kostnad för de transporter som inte avbokats.

5.3 Självskjuts

Självskjuts kan tillåtas för elever inom grundskola eller grundsärskola efter beslut från barn- och utbildningsförvaltningen om grundkriterierna för skolskjuts är uppfyllda. Detta under förutsättning att det inte fördyrar resan. Tyresö kommun använder sig av Skatteverkets schablonberäkning för ersättning för självskjuts. Det innebär att kilometerersättning utgår med samma belopp som utgör avdragsgill inkomst för utgifter för tjänsteresor med egen bil enligt skattelagstiftningen.

6 Ansvarsfördelning mellan olika aktörer

Ansvarsfördelning se bilaga rutiner skolskjuts.

7 Avsteg från riktlinjerna

Riktlinjerna utgör ett stöd till gällande lagbestämmelser om skolskjuts.

Om riktlinjerna strider mot lag ska riktlinjerna inte tillämpas i dessa delar. Om det på grund av särskilda skäl skulle framstå som orimligt att tillämpa gällande riktlinjer ska aktuellt ärende tas upp till behandling i Barn- och utbildningsnämnden om det berör en elev inom grundskola eller grundsärskola och i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden om det berör en elev inom gymnasiesärskola. Nämnden kan då i det enskilda fallet besluta om annan tillämpning av riktlinjerna.

8 Force majeure

Vid force majeure kan inte skolskjuts garanteras, exempelvis vid dåligt väglag, arbetskonflikter eller andra yttre omständigheter. Någon ersättning till privatperson för utebliven skolskjuts på grund av force majeure medges inte.

9 Ansökan

Ansökan om skolskjuts görs via kommunens e-tjänstportal. I väntan på beslut är det vårdnadshavares ansvar att eleven tar sig till och från skolan.

Tyresö kommun förbehåller sig rätten att under pågående läsår utföra kontroller av rätten till skolskjuts. Om förutsättningarna för skolskjuts har förändrats och rätt till skolskjuts inte längre föreligger har Tyresö kommun rätt att återkalla godkänd skolskjuts.

10 Överklagande

Tillsammans med det skriftliga beslutet skickas alltid en överklagandehänvisning med. Förfarandet skiljer sig åt beroende på vilken typ av beslut som avses.

11 Synpunkter och klagomål

Skickas till barn-utb@tyreso.se